

OTWORNICE W POLSKICH IŁACH WARWOWYCH

KATEDRA MINERALOGII i PETROGRAFII Politechniki Gdańskiej prowadzi badania iłów warwowych Polski. Na wycieczce zorganizowanej latem 1954 r. w okolicy Kwidzyna zebrano próbki iłów warwowych z profilu o kilkunastometrowej miąższości. Ponieważ program pracy przewiduje nie tylko scharakteryzowanie mineralogiczno-petrograficzne wspomnianych iłów, ale również przeprowadzenie paralelizacji z analogicznymi utworami występującymi w innych miejscowościach, pobrano próbki bardzo systematycznie z dokładnym opisem i pomiarami naprzemianległych partii iłastych i iłasto-piaszczystych, występujących w profilu.

W pierwszej fazie pracy badaniom zostały poddane piaszczyste partie iłów warwowych. Partie te, szczególnie silnie rozwinięte w stropie profilu, ku jego środkowi cienieją, osiągając maksymalną miąższość do kilkunastu milimetrów. Odcinają się one barwą jasnokremową od nadległych i niżejległych wstęg iłastych o barwie szarej.

Przeprowadzone analizy siłowe wspomnianych wstęg piaszczystych wykazały, iż nie tylko różnią się one średnicą ziarn w zależności od poziomu występowania ich w profilu, ale również jakością składu mineralnego.

W materiale detrytycznym, zebranym w czasie przeprowadzonej analizy siłowej, zauważono obecność dobrze zachowanych okazów otwornic. Większe nagromadzenie tych skamieniałości dało się zauważyć głównie we frakcji zatrzymanej na sicie o średnicy oczek 0,1 mm.

Należy zaznaczyć, że stan zachowania skoruppek otwornic jest zaskakująco dobry. Nie wykazują one śladów obróbki mechanicznej.

Otwornice nie występują w osadach całego profilu. Największa ich koncentracja przypada na partie środkowe profilu.

Zarówno części stropowe, jak i spągowe nie zawierają otwornic. Począwszy od partii spagowych, w których brak jest otwornic, na pewnej wysokości zaczynają się one pojawiać pojedynczo, by w wyżejległych częściach sukcesywnie wzrastać, nagromadzając się masowo na głębokości około 6 m od stropu. W częściach wyżejległych obserwujemy sukcesywny spadek ilości okazów, które w partiach stropowych całkowicie zanikają.

Szczególne dane, dotyczące ilościowych zawartości otwornic w iłach warwowych badanego profilu, będą zamieszczone w pracy mgr Józefa Domańskiego. Dotychczas wybrane okazy otwornic przekazano doc. dr Oldze Pazdro, która podjęła się ich oznaczenia.